

15. 1. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jednotková cena plnění jako informace nezbytná pro posouzení hospodárnosti vynakládání veřejných prostředků dle zákona o svobodném přístupu k informacím

V oblasti kontroly vynakládání veřejných prostředků a kontroly hospodaření s veřejným majetkem upravuje základní pravidla pro poskytování informací povinnými subjekty zákon č. [106/1999 Sb.](#), o svobodném přístupu k informacím (dále jen jako „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

Základním kritériem pro poskytnutí či neposkytnutí informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím je skutečnost, zda existuje zákonný důvod pro vyloučení (omezení) přístupu k informacím, a to buď přímo v [zákoně o svobodném přístupu k informacím](#) či v zákoně speciálním.

Zákon o svobodném přístupu k informacím stanovuje důvod pro vyloučení přístupu k informacím v ustanovení § 9 odst. 1, podle kterého *„pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne“*.

Při používání veřejných prostředků je výše uvedený zákonný důvod pro vyloučení přístupu k informacím z důvodu ochrany obchodního tajemství dále konkretizován, a to v ustanovení § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, dle kterého se *„při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství nepovažuje“*.

Za porušení obchodního tajemství se tak dle výše citovaného ustanovení § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci veřejných prostředků, když tyto informace musí být vždy poskytnuty.

Podle komentářové literatury k ustanovení § 9 zákona o svobodném přístupu k informacím (in: Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 463 - 484; L. Rothanzl) by však měla být příjemci poskytnuta nejen informace o rozsahu a příjemci veřejných prostředků, ale též rámcová informace o podmínkách a účelu jejich poskytnutí. Pokud by se žadatel o informaci dozvěděl pouze to, že určitému příjemci byla poskytnuta určitá peněžní částka, nemohl by bez znalosti účelu a podmínek platby posoudit, zda povinný subjekt hospodaří transparentně či nikoliv.

Jaké informace mají být pojmem „rozsah“, „příjemce“, „podmínky“ a „účel“ chápány lze částečně vyčíst z judikatury Nejvyššího správního soudu, a to např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 118/2002-37, ze dne 9. 12. 2004, dle kterého by měl být rozsah veřejných prostředků vyjádřen určitou finanční částkou. Co se týče příjemce veřejných prostředků je v případě fyzických osob nutné poskytnout základní osobní údaje této osoby, přičemž ve stejném rozsahu by měly být poskytnuty základní údaje o právnické osobě, které jsou veřejné prostředky poskytovány. Účel a případně podmínky poskytnutí veřejných prostředků pak budou zpravidla vyplývat z příslušného právního předpisu, smlouvy či jiného právního aktu, na základě kterých jsou veřejné prostředky vynakládány.

Ve vztahu k povinnosti zveřejňovat účel a další podmínky poskytování veřejných prostředků bylo ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 118/2002-37 Nejvyšším správním soudem výslovně dovozeno, že *"Jelikož samotná informace o ceně nevypovídá o způsobu hospodaření, je nutné společně s ní vždy poskytnout alespoň rámcovou informaci o předmětu plnění, za něž se cena poskytuje, a to v rozsahu nezbytném pro posouzení hospodárnosti využití veřejných prostředků. Přípustná míra „rámcovosti“ pak vychází právě z toho, zda je možné posoudit hospodárnost využití veřejných prostředků."*

Na výše uvedený rozsudek navázal Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č.j. 9 As 280/2016-50, ze dne 24. 11. 2016, kde uvedl, že *„za popsané situace je logické, že žalobce požadoval poskytnutí příloh k fakturám. Teprve na základě obou těchto informací, tj. jak informace o ceně, tak o předmětu plnění, totiž lze hodnotit hospodárnost vynaložení veřejných prostředků. Z podání žalobce přitom vyplývá, že právě to bylo motivací jeho žádosti. Nejvyšší správní soud v této souvislosti dodává, že poskytnutí informací o rozsahu vynaložených veřejných prostředků, kam rámcové vymezení předmětu plnění spadá, ani nelze s odkazem na obchodní tajemství odmítnout (viz § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2004, č. j. 7 A 118/2002 - 37, publ. pod č. 654/2005 Sb. NSS).“*

V souvislosti s vymezením „alespoň rámcové informace o předmětu plnění“ je třeba odkázat též na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 212/2023-21, ze dne 16. 8. 2024, kde Nejvyšší správní soud uvedl, že *„stěžovatel je nepochybně povinen poskytnout žalobkyni alespoň rámcovou informaci o předmětu plnění, za něž se cena poskytuje, jak vyplývá z výše citované judikatury. Nejvyššímu správnímu soudu ale není zřejmé, jestli je za tímto účelem nezbytně nutné poskytnout žalobkyni veškeré podklady, které určují cenu dodávky. Přínejmenším z napadeného rozsudku tato nezbytnost nijak nevyplývá. ... Městský soud nevyloučil, že podklady určující cenu dodávky mohou obsahovat obchodní tajemství. V tom případě měl městský soud, pokud spolu se zrušením žalobou napadeného rozhodnutí přistoupil i k aplikaci § 16 odst. 6 informačního zákona, přesněji určit, jaké informace mají být žalobkyni poskytnuty. Městský soud ani v odůvodnění napadeného rozsudku zcela přesně nevymezil, kde je v nyní posuzované věci hranice přípustné míry rámcovosti informace o předmětu plnění. Tuto hranici pouze neurčitě naznačil konstatováním, že částka, která dosud byla zaplácena dodavateli, bez poskytnutí specifikace minimálně o počtu již dodaných zbraní, nepředstavuje dostatečnou informaci ve smyslu § 9 odst. 2 informačního zákona.“*

Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku naznačil, že cena předmětu plnění nemusí být vždy sdělována do úplné podrobnosti, tzn. že není vždy nutné poskytovat veškeré podklady a informace,

kteře cenu určité dodávky určují. Nejvyšší správní soud ovšem nevedl, kde může naznačená hranice přípustné míry rámcovosti informace o předmětu plnění a jeho ceně za účelem vyhovění podmínkám zákona o svobodném přístupu k informacím ležet.

Podle našeho názoru může přípustnou míru rámcovosti informace o předmětu plnění a jeho ceně překračovat např. právě sdělování podrobných informací o jednotkových cenách plnění.

Jednotková cena plnění by tak s odkazem na výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu nemusela být nezbytnou informací pro posouzení účelnosti a hospodárnosti vynakládání veřejných prostředků, neboť tato informace by pro svou přílišnou podrobnost již nemusela naplňovat obsah „alespoň rámcové informace o ceně za poskytované plnění“.

Pokud sám Nejvyšší správní soud připouští, že není nutné poskytovat detailní popis skutečností, od kterých se souhrnná cena předmětu plnění odvíjí, mělo by být možné sdělení podrobných informací o jednotkových cenách plnění, s odkazem na povinnost ochrany obchodního tajemství dle § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, odmítnout.

Závěr

S ohledem na výše uvedené máme za to, že by mohly být povinné subjekty dle zákona o svobodném přístupu k informacím oprávněny sdělování podrobných informací o jednotkových cenách plnění, s odkazem na obchodní tajemství dle § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, odmítat, neboť informace o jednotkových cenách plnění by již mohla pro svou přílišnou podrobnost hranici přípustné míry rámcovosti informace o předmětu plnění a jeho ceně překračovat.

Mgr. Barbora Štrofová,
advokát

PPS advokáti s.r.o.

Velké náměstí 135/19
500 03 Hradec Králové

Tel.: +420 495 512 831-2

Fax: +420 495 512 838

e-mail: pps@ppsadvokati.cz

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatele do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)